



Openbare consultatiereactie wetsvoorstel waardeoverdracht klein pensioen

Door het kabinet wordt via een internetconsultatie advies gevraagd over het wetsvoorstel waardeoverdracht klein pensioen. Het Verbond van Verzekeraars maakt hiermee graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het wetsvoorstel en de AMvB.

Het Verbond vindt het van belang dat mensen een adequaat pensioen kunnen opbouwen. Voorkomen moet worden dat mensen na hun werkzame leven (onverwachts) worden geconfronteerd met een forse inkomensdaling. In dit licht onderschrijft het Verbond het wetsvoorstel waardeoverdracht klein pensioen. Afkoop van kleine pensioenen vanaf twee jaar na het einde van het dienstverband heeft negatieve gevolgen voor de pensioenopbouw, met name voor deelnemers met meerdere kleine (parttime) dienstverbanden. Het automatisch overdragen van de kleine pensioenen naar de nieuwe uitvoerder is dan een verbetering voor de pensioenopbouw, omdat de pensioenbestemming wordt behouden en vele kleine pensioenen samen tot een adequaat pensioen kunnen leiden.

Het Verbond vindt het ook van belang dat de kosten van pensioenregelingen beheersbaar moeten zijn en blijven. De kosten die gemoeid zijn met het administreren, communiceren en uitkeren van kleine pensioenen zijn relatief hoog. In het wetsvoorstel zijn een aantal kostenverlagende elementen opgenomen, zoals het voorstel om hele kleine pensioenen te laten vervallen. In deze reactie doet het Verbond een aantal voorstellen om de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel verder te verbeteren:

Afkoop klein pensioen op pensioendatum zonder instemmingsrecht

Voor de pensioenuitvoerder vervalt het recht om voor de pensioendatum een klein pensioen af te kopen. Achterliggend idee is dat het kleine pensioen samen kan worden gevoegd met een ander pensioen en zo mogelijk nog kan leiden tot een adequaat pensioen voor de deelnemer. Als een deelnemer eenmaal de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, zal er verder geen opbouw en samenvoeging meer plaatsvinden. Is er op dat moment een klein pensioen dan kan het volgens het wetsvoorstel alsnog worden afgekocht. Het Verbond onderschrijft het behoud van de optie van afkoop op de pensioendatum. Bij afkoop krijgt de deelnemer het opgebouwde pensioen in één keer uitbetaald, in plaats van maandelijkse pensioenuitkeringen. Het in één keer uitbetalen van een klein pensioen vindt de deelnemer vaak aantrekkelijker dan elke maand een klein bedrag te ontvangen. Voor afkoop op de pensioendatum van een klein pensioen geldt nu nog een instemmingsrecht voor de deelnemer. Het Verbond pleit er voor om dit instemmingsrecht te laten vervallen, om zo de uitvoering efficiënter te kunnen inrichten.

Overdrachtsdatum automatische waardeoverdracht

In het voorgestelde artikel 17da van het Besluit uitvoering Pensioenwet is opgenomen dat pensioenuitvoerders, bij automatische waardeoverdracht, de datum dat de betreffende deelnemer begonnen is met pensioenopbouw bij zijn nieuwe werkgever moeten gebruiken als 'overdrachtsdatum'. In sommige situaties, met name als een pensioenrecht later alsnog onder de grens van automatische waardeoverdracht komt, kan dit betekenen dat pensioenuitvoerders bij het berekenen van de overdrachtswaarde lang moeten terugrekenen. Dit maakt het systeem van automatische waardeoverdracht onnodig complex. Bij het Besluit uitvoering Pensioenwet van 2 december 2015¹⁾ is de overdrachtsdatum gedefinieerd als de datum waarop de deelnemer een opgave heeft gevraagd van zijn pensioenaanspraken aan de ontvangende uitvoerder. In het kader van uniformiteit en uitvoerbaarheid stelt het Verbond voor om de overdrachtsdatum in artikel 17da lid 6 van het Besluit uitvoering Pensioenwet hieraan te conformeren en te stellen op de datum waarop de overdragende pensioenuitvoerder de automatische waardeoverdracht meldt bij de ontvangende uitvoerder.

¹⁾ Stb. 2015, 469



Afkoopgrenzen bij premie- en kapitaalregelingen

In het wetsvoorstel wordt onderscheid gemaakt tussen een klein pensioen (een aanspraak lager dan € 467,98 op jaarbasis) en een heel klein pensioen (aanspraak lager dan € 2 op jaarbasis). Bij premie- en kapitaalregelingen wordt er echter geen jaarlijkse uitkering opgebouwd, maar een (beleggings-)waarde waarvoor op de einddatum een jaarlijkse uitkering dient te worden aangekocht. Het Verbond verzoekt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om ook de grenswaarden bij premie- en kapitaalregelingen te publiceren om zo uniformiteit binnen de pensioensector te waarborgen. Als de afzonderlijke pensioenuitvoerders dat zelf invullen dan zullen de kapitaalgrenzen per uitvoerder verschillen. Dit is naar de mening van het Verbond een onwenselijke situatie.

Collectieve waardeoverdracht en bezwaarrecht bij aanpassing aan fiscale pensioenrichtleeftijd

In het wetsvoorstel is opgenomen dat het bezwaarrecht bij collectieve waardeoverdracht bij aanpassing van de fiscale pensioenrichtleeftijd komt te vervallen. Deelnemers zijn in deze situatie gebaat bij collectieve waardeoverdracht, omdat de administratie en communicatie hierdoor goedkoper en eenvoudiger wordt. Het harmoniseren naar één fiscale pensioenleeftijd is nu nog niet mogelijk, omdat het bezwaarrecht voor (gewezen) deelnemers de vereenvoudiging bemoeilijkt.

Het Verbond onderschrijft het vervallen van het bezwaarrecht van harte. Het Verbond vindt het daarbij van belang dat de collectieve waardeoverdracht actuariael neutraal gebeurt en dat deelnemers later de mogelijkheid hebben om het pensioen toch weer eerder in te laten gaan. Het Verbond is geen voorstander van aanvullende voorwaarden, zoals de verplichting om leeftijdsafhankelijke uitstelfactoren te moeten gebruiken, omdat daarmee de vereenvoudiging sterk teniet wordt gedaan. Het Verbond wil hierbij wel benadrukken dat het bezwaarrecht uitsluitend komt te vervallen als de aanpassing het gevolg is van een besluit van de wetgever tot aanpassing van de wettelijke pensioenrichtleeftijd.

Den Haag, 20 januari 2017



Bijlage: technische vragen en opmerkingen

Artikel I, onderdeel H

In artikel 70a, lid d staat het nettopensioen genoemd. Het meenemen van het nettopensioen in de automatische waardeoverdracht is complex, omdat vooraf niet bekend is of de andere uitvoerder ook nettopensioen aanbiedt. Ons voorstel is om het nettopensioen buiten het systeem van automatische waardeoverdracht te laten en afkoop van een klein nettopensioen mogelijk te houden.

Artikel 23 Besluit Uitvoering Pensioenwet

Bij de wettelijke waardeoverdracht is rente verschuldigd over de periode tussen de overdrachtsdatum en de betaaldatum. Ons voorstel is om bij kleine pensioenen dit artikel niet van toepassing te verklaren. Het in rekening brengen van een rentevergoeding maakt het proces van automatische waardeoverdracht onnodig complex. Indien ons voorstel om de overdrachtsdatum te conformeren aan de definitie in het Besluit uitvoering Pensioenwet wordt overgenomen, is de periode waarover een rentevergoeding is verschuldigd erg kort en is het praktischer om artikel 23 niet van toepassing te verklaren.

Artikel I, onderdeel H

Het overdragen van kleine pensioenen is een recht voor pensioenuitvoerders en geen plicht. Indien een pensioenuitvoerder pas op een later moment gebruik maakt van dit recht, tot hoe ver terug mogen dan kleine pensioenen worden overgedragen? Het wetsvoorstel is hier niet duidelijk over.

Bestaande kleine pensioenen

In de toelichting op het wetsvoorstel is opgenomen dat bij de evaluatie wordt bezien of en onder welke voorwaarden automatische waardeoverdracht van bestaande kleine pensioenen mogelijk is. Aangezien automatische waardeoverdracht een geheel nieuw proces is, waardoor er onvoorziene operationele en financiële gevolgen kunnen optreden, acht het Verbond het verstandig om bestaande kleine pensioenen voorlopig uit te sluiten van automatische waardeoverdracht. Afkoop van kleine pensioenen voor oude polissen (tot 2,5 jaar na uitdienststreding) moet mogelijk blijven.

Afkoop klein bijzonder partnerpensioen

Het Verbond stelt voor om bij pensioenen onder de afkoopgrens geen bijzonder partnerpensioen meer toe te kennen en eventueel partnerpensioen ten goede te laten komen aan een volgende partner of te bestemmen voor uitruil op de pensioendatum. Dit komt de uitvoering ten goede en hiervoor geldt eveneens dat hierdoor negatieve gevolgen voor de pensioenopbouw door vervroegde consumptieve besteding van pensioengeld wordt vermeden.